

PREDGOVOR

Novi broj časopisa *Čemu* organiziran je u dva temata, 7 slijedeći pri tome dosadašnja načela strukturiranja časopisa oko njegovih fokalnih točaka: autorskih radova, prijevoda uz temu broja, prikaza i recenzija recentne i filozofski relevantne literature te razgovora s filozofima.

Povodom 201. rođendana Charlesa Darwina, uredništvo časopisa *Čemu* glavnom je temom novog (dvo)broja časopisa, 18./19., odlučilo podsjetiti čitatelje na značaj Darwina i njegove ideje evolucije putem prirodne selekcije, koja je u posljednjih nekoliko desetljeća u svojim aplikacijama doživjela neslućenu proliferaciju, a od takvog trenda nije izuzeta ni filozofija. Dapače, kao što će mnogi danas tvrditi, biologija je s Darwinom postala najvažnija znanost za središnja filozofska pitanja te je njena prisutnost evidentna u širokom rasponu filozofskih disciplina, počevši od onih očitijih primjera kao što je filozofija biologije, pa sve do filozofije uma, epistemologije, etike, estetike i tako dalje. Širenje evolucijskog načina mišljenja odavno je prešlo granice prirodnih znanosti i zakoračilo u domene koje su se tradicionalno smatrале privilegiranim područjem društveno-humanističkih znanosti. Iako se ‘društvenjaci’ hvale da su njihova vrata interdisciplinarnosti otvorena za sve discipline, kod mnogih se od njih ista ta vrata naglo zalupe kada Darwin počne kucati na njih.

- 8 Ponekad je takva reakcija i opravdana, napose ako se radi o ‘pohlepnom redukcionizmu’, ali njeno poopćivanje na sve oblike evolucijskih objašnjenja prijeti da se proklamirana interdisciplinarnost tada pretvori u paravan akademske teritorijalnosti i interdisciplinarne zavisti, a jaz između prirodnih i društveno-humanističkih znanosti poprimi razmje-re znanstvenih ratova. Stoga je, mogli bismo reći, slavljenje Darwinovog rođendana na ovakav način poslužilo i kao prilika za problematiziranje spomenutog jaza i nastojanje na njegovom premošćivanju.

Studentski autorski radovi unutar ovog temata, svaki na svoj način, preispituju odnos Darwinovih ideja i određenih teorija društveno-humanističkih znanosti, bilo da se radi o feminizmu (Jadreškić), ili marksizmu (Kardum), dok nam Daniel C. Dennett, jedan od najcjenjenijih živućih filozofa, u razgovoru otkriva na koji način Darwinova ideja prirodne selekcije ujedinjuje cijeli svijet i zašto je tako opasna. U prijevodnom dijelu časopisa on se nastavlja na ideje iznesene u razgovoru elaborirajući ih, dok Kim Sterelny u svome radu obrazlaže važnost filozofije za evolucijsku biologiju i, obratno, važnost evolucijske biologije za filozofiju. U preostala dva prijevoda Karl Popper iznosi jednu skicu evolucijske epistemologije, a Kenan Malik problematizira dostatnost naturalističkog opisa čovjeka.

U nastavku nudimo i drugi temat koji okuplja autorske radeove ujedinjene istom disciplinarnom pripadnošću, naime, pripadnošću filozofiji politike, a selektirani radovi potvrđuju da je časopis *Čemu* izašao, kako iz nacionalnih okvira, tako i onih čisto student-skih. No, unatoč tome *Čemu* ostaje mjesto ostvarivanja prvenstveno *studentskih* kreativnih i znanstveno-istraživačkih potencijala.

Uredništvo

10 *TEMAT PRVI*

201. ROĐENDAN

CHARLESA DARWINA

